

Idees

Normalitzar Catalunya

Vicenç Villatoro

Un dels més brillants generadors d'opinió en l'òrbita socialista, el diputat dels Ciutadans pel Canvi Toni Comín, escrivia un judici sobre el tripartit català que parcialment comparteixo. Si fa no fa deia que la política catalana era molt rara en termes europeus. Arreu, a Europa, la política és una confrontació entre dreta i esquerra. Això, al seu parer, és normal i desitjable. Per contra, a Catalunya, ens hem passat molts anys discutint sobre la nació, i això és una raresa que cal superar. La constitució del govern tripartit d'esquerres seria un pas important cap a la normalitat: un govern de col·lecció que s'entén només en una lògica dretes/esquerres i que passa per damunt i esborra la vella lògica de discussió sobre el fet nacional. Aquest camí cap a la normalitat europea que va significar la firma del pacte del Tinell ara es pot confirmar definitivament si tornem a tenir tripartit, volia dir.

Hi estic fonamentalment d'acord. En la política normal dels països normals, unes eleccions són una partida entre dretes i esquerres, amb totes les gradacions que es vulgui. A Catalunya, tradicionalment, unes eleccions han estat també una confrontació entre models nacionals. Per tant, la política catalana no ha estat la política normal d'un país normal. La mateixa existència de Convergència i Unió, tan ambigua i tan estranya a l'hora de situar-se en l'eix dreta/esquerra, seria una prova d'aquesta anormalitat. Si, a més d'existir, resulta que CiU guanya les eleccions, la raresa esdevé ja enorme. Per tant, té raó en Toni Comín: la constitució del tripartit és un fet polític que homologa la política catalana amb la francesa, italiana, andalusa o murciana: una confrontació entre dreta i esquerra. Abans, no teníem la política normal que correspon a un país normal.

Ara, la pregunta seria: què és anormal, en el nostre cas, la política o el país? Perquè si arribéssim a l'acord que el que no és normal és el país, que és el país el que no és ni com França ni com Itàlia ni com Andalusia ni com Múrcia, llavors potser ja ens tocaria tenir una política estranya. Al contrari: potser el que seria un error seria tenir una política normal, quan el país no ho és. Jo crec que la política catalana té rareses –en termes estadístics: la normalitat és sempre estadística– perquè el país té rareses. I que si tenim la mania rara de discutir no tan sols sobre carreteres i sobre escoles, sinó també sobre la nació –i la mania encara més estranya de vincular la discussió sobre la nació amb la discussió sobre carreteres i escoles– potser és perquè tenim un problema sense resoldre amb la nació. Una problema sense resoldre que no tenen ni Itàlia ni França ni Andalusia ni Múrcia.

Un desacord amb l'amic Comín. No em sembla cert que a cap país diguem-ne normal d'Europa discuteixen sobre la nació. Jo crec que en parlen a les eleccions franceses, a les italianes, a les espanyoles... Però no es nota. O no es nota tant. Estic d'acord que en discuteixen d'una manera diferent a Catalunya. A França, Itàlia o Espanya, els partits discuteixen sobre qui encarna més i millor la nació. La nació que hi ha, aquella en què tots estan d'acord. No és una discussió en ter-

FN CATALANISTA I D'ESQUERRES

Joan Saura, Josep-Lluís Carod-Rovira i Pasqual Maragall, commemorant el 25è aniversari del Pacte del Tinell.

mes de dreta i esquerra: dretes i esquerres poden discutir sobre maneres diferents de ser patriota, però també a veure qui és més patriota i de vegades guanya l'esquerra, aquest concurs sobre intensitats. Parlen i parlen molt de nació, però no ho sembla. A Catalunya parlem molt de nació, però a més se'ns nota, perquè en el fons estem discutint una cosa que no discuteixen gairebé enlloc més: quina és la nació de cadascú.

Tal com diu l'Antoni Comín, constituir un tripartit d'esquerres i presentar-lo com l'aliança natural, com el reagrupament d'una família política, superava la vella raresa de la política catalana. El mal és que no havíem superat la vella raresa del país. Per tant, aquesta normalitat política construïda damunt d'una anormalitat nacional era, si més no, prematura. Ja podem fer com els italians i com els andalusos: viure la política com un joc entre les dretes i les esquerres. Però resulta que no som del tot –o alguns ens pensem que no som del tot– ni com Andalusia ni com Itàlia. Ni un estat amb tota la sobirania ni una comunitat autònoma conformada dins de la nació espanyola. Som un país que dubta i discuteix sobre què és i què ha de ser i com ha de caminar cap al lloc on voldria arribar, si és que no li està bé el lloc on és. Certament, com diu en Comín, el tripartit anava en la línia de normalitzar Catalunya. Més en la normalitat andalusa que en la italiana, tot s'ha de dir. Però s'ha quedat a mig camí, potser per culpa del debat sobre l'Estatut. Perquè aquesta normalització es consolidi, res millor que una segona edició del tripartit. Normalitzar Catalunya. Comín *dixit*.